O B R A Z L O Ž E NJ E

Prijedloga Odluke o uvođenju turističkog ekološkog doprinosa na području Grada Zadra

1. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ODLUKE

Pravni temelj za donošenje Odluke o uvođenju turističkog ekološkog doprinosa na području Grada Zadra sadržan je u članku 31. stavku 1. podstavku 4. i članku 32. Zakona o turizmu („Narodne novine", broj 156/23), kojima je propisana mogućnost uvođenja turističkog ekološkog doprinosa na području jedinice lokalne samouprave, na temelju Plana upravljanja destinacijom Grada Zadra za razdoblje 2026. – 2030. godine („Glasnik Grada Zadra", broj 7/26), kojim su utvrđeni razvojni ciljevi, mjere i aktivnosti usmjereni na održivo upravljanje turističkom destinacijom, očuvanje prostora i prirodnih resursa te smanjenje negativnih utjecaja turističkih aktivnosti na kvalitetu života lokalnog stanovništva.

2. OCJENA STANJA I RAZLOZI DONOŠENJA ODLUKE

Grad Zadar jedna je od najznačajnijih turističkih destinacija na hrvatskoj obali, s izrazito vrijednom prirodnom, kulturnom i povijesnom baštinom. Turizam predstavlja važan čimbenik gospodarskog razvoja Grada, ali istodobno stvara dodatno opterećenje na javne površine, komunalnu infrastrukturu, prometni sustav, obalni prostor i okoliš.

Poseban oblik turističkog opterećenja predstavljaju jednodnevni posjeti turista koji na područje Grada Zadra dolaze brodovima za višednevna kružna putovanja (kruzerima). Njihov dolazak i boravak, osobito u razdobljima povećanog turističkog prometa, stvara dodatne potrebe za održavanjem javnih površina, upravljanjem otpadom, održavanjem čistoće, zaštitom okoliša te očuvanjem prostora i infrastrukture koji čine osnovu turističke ponude Grada Zadra. Istodobno, kruzerski turizam predstavlja važan segment turističke ponude i gospodarske aktivnosti Grada, zbog čega je potrebno uspostaviti odgovarajuće mehanizme kojima će se dio troškova povezanih s turističkim opterećenjem usmjeriti na očuvanje prostora i resursa koje turisti koriste tijekom svojeg posjeta.

3. OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ODLUKOM

Ovom Odlukom uređuju se obveznici plaćanja turističkog ekološkog doprinosa, iznos doprinosa, način naplate, korištenje sredstava, nadzor nad provedbom Odluke te druga pitanja važna za njezinu primjenu.

Obveza plaćanja odnosi se na turiste koji na područje Grada Zadra dolaze brodovima za višednevna kružna putovanja (kruzerima), iskrcavaju se radi turističkog posjeta i ne koriste uslugu smještaja u destinaciji.

Predloženi model predviđa da se doprinos plaća jednokratno za pojedinačni turistički posjet tijekom jednog dana, pri čemu se istom putniku doprinos ne može naplatiti više od jednom u istom danu, neovisno o broju iskrcavanja ili ponovnih ukrcavanja na kruzer.

Visina turističkog ekološkog doprinosa određuje se prema razdoblju u kojem se ostvaruje turistički posjet području Grada Zadra, i to:

- u razdoblju od 1. lipnja do 30. rujna doprinos iznosi 7,00 eura po putniku;
- u razdoblju od 1. listopada do 31. svibnja doprinos iznosi 3,00 eura po putniku.

Sezonsko razlikovanje iznosa doprinosa predlaže se radi uvažavanja različitog intenziteta turističkog prometa i opterećenja destinacijskih resursa tijekom godine. U razdoblju glavne turističke sezone, kada je turistička aktivnost u pravilu intenzivnija i kada je pritisak na javne površine i komunalnu infrastrukturu izraženiji, predlaže se viši iznos doprinosa. U preostalom dijelu godine predlaže se niži iznos, čime se uzima u obzir sezonska dinamika turističkog prometa.

Za određivanje visine doprinosa mjerodavan je datum turističkog posjeta, odnosno datum iskrcavanja putnika na području Grada Zadra.

4. NAMJENA SREDSTAVA OSTVARENIH NAPLATOM TURISTIČKOG EKOLOŠKOG DOPRINOSA

Sredstva ostvarena naplatom turističkog ekološkog doprinosa uplaćivat će se na poseban račun Grada Zadra te će predstavljati namjenski prihod Grada.

Sukladno zakonskoj osnovi za uvođenje turističkog ekološkog doprinosa, prikupljena sredstva koristit će se isključivo za smanjenje negativnih utjecaja turizma na okoliš, klimu i prostor te za provedbu mjera očuvanja okoliša i prirode. Odlukom se predviđa da se sredstva mogu koristiti osobito za povećanje i održavanje zelenih površina, sadnju stabala i druge mjere ozelenjavanja, uređenje i zaštitu javnih prostora, održavanje i uređenje plaža i obalnog područja, smanjenje onečišćenja mora i obale, aktivnosti odvojenog prikupljanja i smanjenja otpada nastalog uslijed turističkog opterećenja, mjere prilagodbe klimatskim promjenama, razvoj održive mobilnosti i smanjenje prometnog opterećenja te zaštitu prirodne i krajobrazne baštine.

5. PRAĆENJE UČINAKA I SURADNJA S DIONICIMA

Učinci uvođenja turističkog ekološkog doprinosa pratit će se kroz pokazatelje održivosti turizma i druge relevantne pokazatelje određene Planom upravljanja destinacijom Grada Zadra za razdoblje 2026. – 2030. godine.

Praćenje će osobito obuhvaćati broj putnika s kruzera koji ostvaruju turistički posjet Gradu Zadru, ostvarene prihode od turističkog ekološkog doprinosa te učinke mjera financiranih iz prikupljenih sredstava na smanjenje negativnih utjecaja turističkog opterećenja.

Grad Zadar u provedbi Odluke surađivat će s Turističkom zajednicom grada Zadra, ovlaštenim pomorskim agentima, nadležnim tijelima Zadarske županije, javnim ustanovama, komunalnim društvima i drugim relevantnim dionicima.

Time se želi osigurati učinkovita provedba Odluke, transparentno korištenje prikupljenih sredstava te kontinuirano praćenje učinaka na održivost turističke destinacije.